

FATİH SULTAN MEHMET İMAM HATİP ORTAOKULU
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ

AKRAN ZORBALIGI

ÖĞRETMEN VE VELİ BÜLTENİ

AKRAN ZORBALIĞI NEDİR?

Akran zorbalığı, “Bir öğrencinin bir veya daha fazla öğrenci tarafından tekrar eden biçimde olumsuz davranışlara maruz kalması” olarak tanımlanmaktadır.

Normal Akran Tartışması

- Taraflar eşit güçlere sahiptir.
- Zaman zaman rastlanır.
- Tesadüfi gelişir.
- Taraflarda benzer ya da eşit duygusal tepkilere yol açar.
- Herhangi bir amaç taşımayabilir.
- Taraflar arası sorunu çözmek için çaba vardır.

Akran Zorbalığı

- Güçler arası dengesizlik vardır.
- Tekrarlayan davranışlardır.
- Kasıtlı olarak yapılır.
- Fiziksel, duygusal ya da sosyal olarak zarar verir.
- Mağdur taraf duygusal tepkiler gösterirken, zorba genelde tepkisizdir.
- Güç, kontrol ya da maddi şeyler elde etmek gibi amaçlar taşıyabilir.
- Sorun çözmek için çaba gösterilmez.

**ZORBALIK BİR
ANLAŞMAZLIK
DEĞİLDİR!**

AKRAN ZORBALIĞININ NEDENLERİ NELERDİR?

1. Sosyal nedenler
2. Arkadaş çevresi
3. Yetiştirilme biçimi
4. Okula ilişkin nedenler

AKRAN ZORBALIĞININ TÜRLEİ NELERDİR?

Fiziksel Zorbalık

- Vurma, itme, saçını çekme, yumruk atma, özel eşyalara zarar verme veya el koyma, haraç alma...

Sözel Zorbalık

- İsim takma, alay etme, hakaret etme, kötü niyetli dedikodular yayma...

Duygusal Zorbalık

- Soyutlama, oyunlara almama, kimsenin onunla arkadaş olmasına izin vermeme...

Siber Zorbalık

- Cep telefonu ya da internet kanalıyla rahatsızlık veren mesajlar yollama, oyunlara almama, yalnızlaştırma...

Zorbalığa “Dur” De!

DOSTLARINLA EL ELE!

ZORBALIK DAVRANIŞLARINA MARUZ KALMA OLASILIĞI YÜKSEK OLAN ÇOCUKLAR

- Pasif ve içine kapanık,
- “Hayır” deme, uygun kişiden yardım isteme, kendini savunabilme gibi sosyal becerilerden yoksun olan,
- Ürkek, kaygılı ya da girişken olmayan,
- Genellikle fazla arkadaşı olmayan,
- Duygusal olarak çabuk dağılabilen çocuklardır.

Siber Zorba

BANA DOKUNMA!

ZORBALIK DAVRANIŞI GÖSTEREN ÇOCUKLAR:

- Yardım edilmediği takdirde ileriki yıllarda da başkalarının üzerinde güçlerini kötüye kullanmaya devam eder ve başkaları için bir tehdit oluşturabilirler.
- Soyutlanabilir ve yalnız kalabilirler.
- Yaptırım ve ceza görebilirler.
- Başkalarıyla iş birliğinin yarattığı mutluluk, manevi tatmin gibi olumlu duygulardan yoksun kalabilirler.

AKRAN ZORBALIĞINI ÖNLEME KONUSUNDA AİLELER NELER YAPABİLİR?

- Zorbalık konusunda bilgi sahibi olmak,
- Çocuklara şiddetin kabul edilebilir bir problem çözme becerisi olmadığına farkındalığını kazandırılmak,
- Öfke kontrolü konusunda çocuğa örnek olmak,
- Çocukların arkadaşlarının yanında popüler olması yönündeki isteklerini çocuklarına yansıtmaktan kaçınmak,
- Çocukları çeşitli sosyal ve sportif alanlara yönleltmek,
- Çocukların arkadaş çevresi ve sosyal medya kullanımını takip etmek,
- Çocuklarla daha fazla zaman geçirmek, onları dinlemek ve iyi ilişkiler kurmak aileler için çocuklarının zorbalığa kurban veya zorba olarak katılmasını önlemede faydalı olacaktır.

AKRAN ZORBALIĞI İLE KARŞILAŞILDIĞINDA AİLELER NELER YAPABİLİR?

- Çocuğunun biriyle sorun yaşadığını öğrendiğinde, sakin davranması, sorunu okulun çözmesi için zaman tanınması,
- Zorba veya kurban olan öğrencilerin ailelerinin çocuklarıyla empati kurması ve durumu tartışmak yerine çocuklarının duygularını ve hissettiklerini anlamaya çalışması,
- Zorbalığın nerede meydana geldiğinin, nasıl oluştuğunun öğrenilmesi,
- Çocuğu zorba olan ailenin çocuğunun bu tür davranışlarını asla onaylamadığını kesin bir dille belirtmesi,

- Çocuğu zorbalığa karışan ebeveynin öncelikle çocuğunu dikkatle dinlemesi, çocuğuna nasıl yardım edebileceğini üzerinde düşünmesi, okul ile işbirliği yapması ve olanak varsa okul dışındaki uzmanlardan da destek alarak çözüm üretmede işbirlikçi yaklaşımları kullanması önerilmektedir.

AKRAN ZORBALIĞI İLE KARŞILAŞILDIĞINDA AİLELER NELER YAPABİLİR?

- Çocuğunun biriyle sorun yaşadığını öğrendiğinde, sakin davranması, sorunu okulun çözmesi için zaman tanınması,
- Zorba veya kurban olan öğrencilerin ailelerinin çocuklarıyla empati kurması ve durumu tartışmak yerine çocuklarının duygularını ve hissettiklerini anlamaya çalışması,
- Zorbalığın nerede meydana geldiğinin, nasıl oluştuğunun öğrenilmesi,
- Çocuğu zorba olan ailenin çocuğunun bu tür davranışlarını asla onaylamadığını kesin bir dille belirtmesi,

AKRAN ZORBALIĞINA KARŞI EĞİTİMCİLER NELER YAPABİLİR?

- Öğretmenler, öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini tanımalı ve akran danışmanlığı gibi zorbalığı azaltıcı faaliyetlerde bulunmalıdırlar.
- Öğretmenler, öğrencilerin zorbalık hakkında konuşmalarını cesaretlendirmeli ve başlarına gelen olayları anlattıkları takdirde herhangi bir sorunla karşılaşmayacaklarını yönünde öğrencilere güven kazandırmalıdırlar.
- Öğrencilere öfkelerini kontrol etmeye yönelik teknikler öğretilmesi zorbalığı azaltmada etkili olacaktır. Bu öğrencilerin ailelerine zorbalıkla ilgili bilgi verilmeli ve iletişim halinde olunmalıdır.

- Okulun havası pozitif yönde değiştirilmelidir. Çocuklar bekledikleri desteği okullardan göremezlerse, sosyal olarak istenen davranışları da göstermezler.
- Öğrencilerin akranları ile yapıcı, olumlu ilişkiler kurma becerilerini geliştirmek amacıyla birlikte sosyal ve kültürel etkinlikler planlama, grup dayanışması, işbirliği geliştirme gibi becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Okul içerisinde zorbalık davranışlarına karşı kampanyalar düzenlenebilir

Kaynakça:

1. Murat Karakuş Ortaokulu - Akran Zorbalığı Veli Bülteni
2. Fatih Ortaokulu - Akran Zorbalığı Veli Bülteni
3. MEV Koleji Özel Basıncöy Okulları - Akran Zorbalığı Konulu Veli Bülteni
4. Havza İmam Hatip Ortaokulu - Akran Zorbalığı Öğretmen Bülteni